

V SA/Wa 2460/11 - Wyrok

Data orzeczenia	2012-06-28
Data wpływu	2011-12-02
Sąd	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie
Sędziowie	Piotr Piszczek /przewodniczący sprawozdawca/
Symbol z opisem	6271 Ochrona cudzoziemca, w tym nadawanie statusu uchodźcy, azyl, zezwolenie na pobyt tolerowany i ochrona czasowa
Hasła tematyczne	Cudzoziemcy
Skarżony organ	Inne
Treść wyniku	Oddalono skargę
Powołane przepisy	Dz.U. 2009 nr 189 poz 1472; art. 13 ust. 1, art. 15, art. 48 ust. 1, art. 97 ust. 1; Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ¹) - tekst jednolity Dz.U. 2002 nr 153 poz 1270; art. 151; Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Sentencja

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w składzie następującym: Przewodniczący Sędzia NSA - Piotr Piszczek (spr.), Sędzia WSA - Dorota Mydlowska, Sędzia WSA - Jarosław Stopczyński, Protokolant spec. - Mariusz Dzierżęcki, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 czerwca 2012 r. sprawy ze skargi B. G. na decyzję Rady do Spraw Uchodźców z dnia [...] października 2011 r. nr [...] w przedmiocie odmowy nadania statusu uchodźcy i odmowy udzielenia ochrony uzupełniającej oraz wydalenia z terytorium RP wobec braku przesłanek do udzielenia zgody na pobyt tolerowany; 1. oddala skargę; 2. zasądza od Skarbu Państwa – Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na rzecz r.pr. P. S. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu kwotę 295,20 zł (dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia groszy), w tym tytułem wynagrodzenia kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) oraz tytułem 23 % podatku od towarów i usług kwotę 55,20 zł (pięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia groszy).

Uzasadnienie

Przedmiotem skargi z [...] listopada 2011r., wniesionej przez B. G. jest decyzja Rady do Spraw Uchodźców z [...] października 2011r.

Decyzją tą Rada, w oparciu o art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm., dalej: k.p.a.), utrzymała w mocy decyzję Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z [...] kwietnia 2011r. odmawiającą skarżącemu nadania statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej oraz udzielenia ochrony uzupełniającej i orzekającą o wydaleniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wobec stwierdzenia, że nie zachodzą wobec niego okoliczności uzasadniające udzielenie zgody na pobyt tolerowany.

Rada podała, że zainteresowany, obywatel F., narodowości [...] złożył w dniu [...] sierpnia 2009r. w Placówce Straży Granicznej w T. wniosek do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców o nadanie statusu uchodźcy w RP. W motywach swego wniosku powołał się na fakt prześladowania, jakiego miał doznawać z powodu pobytu jego brata w więzieniu.

Organ rozpoznający sprawę wskazał, że w dniu [...]09.2010 r. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców umorzył postępowanie w sprawie z powodu nieusprawiedliwionego opuszczenia przez cudzoziemca ośrodka na okres dłuższy niż 7 dni. Okazało się, że cudzoziemiec nielegalnie opuścił terytorium RP i udał się do N. Tam w październiku 2010 r. został w O. zatrzymany przez policję [...]. Cudzoziemiec po odesłaniu go do Polski w ramach procedury dublińskiej w dniu [...]01.2011 r. złożył oświadczenie o chęci jak najszybszego i bez zbędnych formalności powrotu do F. W związku z tym wniósł o anulowanie wszczętej procedury uchodźczej. Jednocześnie zobowiązał się, że nie będzie odwoływał się od decyzji w sprawie jego wydalenia i nie będzie ponownie ubiegał się o ochroną międzynarodową w RP.

W dniu [...]03.2011 r. Wojewoda [...] postanowił wydalić cudzoziemca z terytorium RP. Jednakże w dniu [...]03.2011 r. cudzoziemiec wystąpił z wnioskiem o podjęcie na nowo umorzonego postępowania, które zostało wznowione w dniu [...]04.2011 r. Cudzoziemiec

został na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w K. osadzony w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców Areszcie w celu Wydalenia.

Po przesłuchaniu statusowym cudzoziemca Szefer Urzędu do Spraw Cudzoziemców decyzją z [...] kwietnia 2011r. odmówił nadania statusu uchodźcy.

W uzasadnieniu organ I instancji podkreślił, że wnioskodawca nie podał żadnych przyczyn uzasadniających obawę przed prześladowaniami, o których mówi Konwencja Genewska. Organ wskazał też, że cudzoziemiec nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 15 cytowanej ustawy koniecznych dla nadania mu ochrony uzupełniającej oraz nie zachodzą wobec niego przesłanki dla udzielenia zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP w rozumieniu art. 97 ust. 1 pkt 1 i 1a ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP. Organ podkreślił, że sama możliwość wystąpienia zagrożenia przewidzianego art. 97 ust.1 pkt.1 i 1a ww. ustawy nie jest wystarczająca, a cudzoziemiec nie wykazał indywidualnych, realnych przesłanek do zaistnienia wobec niego takich zagrożeń.

W wyniku rozpatrzenia odwołania, decyzją z [...] października 2011r. Rada do Spraw Uchodźców utrzymała w mocy zaskarżoną decyzję.

Organ odwoławczy nie dopatrywał się naruszenia treści art. 13 ust. 1 ww. ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP oraz naruszenia przepisów postępowania. Dalej w treści uzasadnienia podał, że cudzoziemiec od urodzenia do wyjazdu do Polski mieszkał w A. w R., wyznaje [...], jest kawalerem, ma wykształcenie średnie, nie posiada wyuczonego zawodu ani stałej pracy. Przed wyjazdem do Polski był bezrobotny. Nie odbył służby wojskowej. Jest zdrowy i nie jest osobą niepełnosprawną. Wnioskodawca jak podał organ odwoławczy zadeklarował, że nie brał udziału w działaniach wojennych oraz nie był członkiem żadnej partii politycznej, organizacji religijnej, społecznej lub kulturalnej. Nie był zatrzymywany lub aresztowany, nie prowadzono przeciwko niemu postępowania administracyjnego lub sądowego i nie był skazany wyrokiem sądu. Natomiast uważa się za osobę prześladowaną i poddawaną przemocy, gdyż był wielokrotnie zabierany przez żołnierzy [...] z tego powodu, że jego [...] był bojownikiem i zatrzymujący domagali się podania miejsca jego pobytu i kontaktów. Jako powód wyjazdu z [...] i wszczęcia procedury uchodźczej w Polsce podał, że z tego powodu, iż jego [...] siedzi w więzieniu był zabierany, przesłuchiwany i bity do nieprzytomności.

W trakcie przesłuchania statusowego wnioskodawca oświadczył, że z powodu wojny w [...] wyjechał wraz z rodziną do S. na terenie F. i do C. powrócili w 2004 lub 2005r, zamieszkując we wsi A., gdzie posiada stale zameldowanie od 2006 r. Podał, że ukończył 10 klas szkoły średniej i dorywczo pracował na budowach. Matka mieszka w tej wsi, natomiast ojciec i brat według informacji milicji są w więzieniu od 2006 r., natomiast ani on, ani matka nie wiedzą, gdzie się znajdują i na jaką karę zostali skazani. Podał, że uważa, że nie może powrócić do [...], gdyż funkcjonariusze struktur [...] chcą go zabić, gdyż był świadkiem zabicia przez żołnierzy [...] w dniu [...].02.2010 r. we wsi A. jego kolegi z klasy i innej osoby. On sam z innymi osobami przebywał w lesie zbierając dziki czosnek. Nie zamierzał o tym nikomu mówić, ale w końcu opowiedział o tym zdarzeniu L., która przedstawiła się, że jest pracownikiem fundacji [...]. Później [...] przychodzili [...] do jego domu w poszukiwaniu go. Wnioskodawca oświadczył, że nie należał do struktur bojowników. Nie udzielał im pomocy, nie brał udziału w działaniach wojennych. Przemocy został poddany, gdy został złapany w lesie, gdzie go pobito i grożono śmiercią. Latem 2010 r. został zatrzymany wraz kolegą i przewieziony na posterunek z powodu naruszenia godziny policyjnej i następnie nad ranem został wypuszczony.

Wnioskodawca, jak podał organ odwoławczy w piśmie skierowanym do Rady w dniu [...]06.2011 r. stwierdza, że w [...] jego życie jest zagrożone z powodu zatrzymania [...]09.2010 r. brata jego matki S. oraz zabicia I. syna jego drugiego wujka A.. Stwierdza, że przyczyną tych prześladowań jest polecenie prezydenta [...] likwidacji rodu [...] z powodu przynależności do bojowników jego członka imieniem [...].

W opinii Rady B. G. na każdym etapie postępowania podał inny powód opuszczenia kraju pochodzenia. We wniosku o nadanie mu status uchodźcy w RP złożonym w dniu [...]08.2010 r. podał, że powodem wyjazdu i ubiegania się o status uchodźcy w RP było prześladowanie go przez władze tego powodu, że jego brat siedzi w więzieniu. Miał być wielokrotnie zatrzymywany przez żołnierzy [...] i bity do utraty przytomności w celu uzyskania informacji o

miejscu pobytu jego brata- bojownika i jego kontaktach. Rada zwraca uwagę na fakt zasadniczą sprzeczność, tego oświadczenia, gdyż na początku Cudzoziemiec stwierdza, że jego brat był w więzieniu i z tego powodu był zatrzymywany - by w innym punkcie kwestionariusza stwierdzić, że był zabierany wielokrotnie w celu wydobycia od niego przemocą informacji o miejscu pobytu jego brata i jego kontaktach. Równocześnie deklaruje, że nigdy nie był zatrzymywany, aresztowany i nie wszczynano przeciwko niemu postępowania administracyjnego lub sądowego. Natomiast w trakcie przesłuchania statusowego odbytego w 7 miesięcy później z powodu nielegalnego opuszczenia terytorium RP i udania się do N. - cudzoziemiec oświadcza, że nie wie, gdzie jest jego ojciec i brat - choć milicja twierdzi, że przebywają w więzieniu od 2006 r. Natomiast ani słowem nie podtrzymuje swoich wcześniejszych deklaracji o wielokrotnym zatrzymywaniu go i poddawaniu przemocą z powodu jego brata podejrzanego o powiązania z bojownikami. Oświadczenie to zawiera w sobie kolejną sprzeczność - jeśli jego brat rzeczywiście został zatrzymany i skazany - to oświadczenie o wielokrotnym zatrzymywaniu i podawaniu przemocą w celu ustalenia miejsca jego pobytu jest całkowicie pozbawione jakiegokolwiek logiki.

Ponadto jak podał organ rozpoznający sprawę, w trakcie przesłuchania i na etapie postępowania odwoławczego cudzoziemiec przedstawia całkowicie nowy powód prześladowań, a mianowicie fakt bycia świadkiem zastrzelenia w jego obecności trzech jego kolegów, z którymi w lesie w masywie górskim zbierał dziki czosnek i ujawnienia tego osobie, która przedstawiła się jako pracownik organizacji [...], a on sam nie zna ani jej nazwiska, ani poprawnie brzmiącego imienia. Cudzoziemiec twierdzi, że został wówczas zatrzymany i poddany przez milicję [...] przemocą oraz pobrano od niego odciski linii papilarnych. Na dowód swego udziału w tym wydarzeniu przedstawił powszechnie dostępny materiał ze strony internetowej, który dołączył wraz ze zdjęciami 3 ofiar, które przedstawił jako swoich kolegów.

W opinii Rady po analizie wspomnianych materiałów i odniesieniu ich do deklaracji i oświadczeń wnioskodawcy uznaje, że nie udowodnił on w najmniejszym zakresie, że był świadkiem tych wydarzeń, a tym bardziej, że z tego powodu miały być przedmiotem jakiegokolwiek represji ze strony sił [...] lub [...].

Zdaniem Rady przyjazd do Polski cudzoziemiec traktował, jako możliwość skorzystania z opieki społecznej państwa polskiego i stworzenie sobie lepszych perspektyw na przyszłość, zaś procedurę uchodźczą traktuje instrumentalnie w celu zalegalizowania pobytu. Zatem należy go uznać za migranta, który - w celu poprawy warunków życia i w poszukiwaniu lepszych perspektyw i przyszłości opuścił kraj pochodzenia, przedstawiając jako powód zaledwie domniemane obawy o swoje bezpieczeństwo.

W opinii Rady nie zachodzą także, w sytuacji cudzoziemca warunki do udzielenia mu ochrony uzupełniającej na mocy art. 15 wspomnianej ustawy. Cudzoziemiec, jak podał organ odwoławczy nie wykazał, że orzeczono wobec niego karę śmierci lub groziło mu wykonanie egzekucji, nie powołał się na realnie grożące mu tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie lub karanie. Nie istnieje rzeczywiste ryzyko doznania przez wnioskodawcę poważnej i realnej krzywdy w przypadku powrotu do kraju pochodzenia.

Skarżący, jak wskazała Rada nie wykazał, iż istnieje obiektywna uzasadniona obawa przed prześladowaniem w kraju pochodzenia, co uprawniałoby go do ubiegania się o zgodę na pobyt tolerowany w świetle unormowań art. 97 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

Decyzja Rady do Spraw Uchodźców z [...] października 2011r., stała się przedmiotem skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Cudzoziemiec zarzucił zaskarżonej decyzji:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 13, art. 14, ust. 1 pkt 3 i 5, art. 14 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 14 ust. 3, art. 15 pkt 2 i 3, 97 ust.1 pkt. 1 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dnia 13 czerwca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. nr 189 poz. 1472),

- naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, to jest: art. 7 i 77 k.p.a. w związku z art. 107 par. 3 k.p.a., art. 8 k.p.a., art. 11 k.p.a. oraz art. 80 k.p.a.

Precyzując część zarzutów wskazanych w skardze, nie cofając jednakże pozostałych, jak i rozszerzając te zarzuty pełnomocnik skarżącego w piśmie z dnia 7.06.2012 r. podniósł :

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

a) art. 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: u.u.o.c.) poprzez błędne zastosowanie i przyjęcie, iż w stosunku do Skarżącego nie zachodzą uzasadnione obawy przed prześladowaniem go w Federacji Rosyjskiej z powodu religii i narodowości, podczas gdy Skarżący w odpowiedzi sposób wykazał spełnienie ww. przesłanki;

b) art. 14 ust.3 u.u.o.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż w stosunku do Skarżącego nie zachodzi uzasadniona obawa przed prześladowaniem, podczas gdy Skarżący wskazał na cechy powodujące jego prześladowanie, tj. narodowość;

c) art.15 pkt 2 i 3 u.u.o.c. w związku z art. 20 ust.1 u.u.o.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, iż Skarżący nie spełnia warunków do udzielenia ochrony uzupełniającej, mimo iż powrót do kraju pochodzenia może narazić Skarżącego na nieludzkie lub poniżające traktowanie oraz poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia i zdrowia wynikające ze stosowania przemocy wobec ludności cywilnej, co Skarżący wykazał w toku postępowania, zaś sytuacja polityczna w [...] w dalszym ciągu nie jest bezpieczna;

d) art. 97 ust. 1 pkt 1 u.u.o.c. poprzez błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, iż nie zachodzą przesłanki do udzielania zgody na pobyt tolerowany, podczas gdy sytuacja polityczna w [...] nie jest w dalszym ciągu bezpieczna;

e) art. 4 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim w związku z art. 5 u.j.p. oraz w związku z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego poprzez dopuszczenie do materiału dowodowego dokumentów – oświadczeń Skarżącego – nieprzetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego języka [...], a jedynie robocze tłumaczenie dokonane przez pracowników organu, podczas gdy organy wykonujące zadania publiczne mają obowiązek stosowania języka polskiego i szczególnej ochrony tegoż języka, zaś uprawnienie do tłumaczenia na język polski z języka obcego ma tłumacz przysięgły, a nie pracownik organu;

2.Naruszenie przepisów prawa postępowania, które miały wpływ na wynik sprawy, tj.:

a) art. 7 k.p.a. w związku z art. 77 §1 k.p.a. w związku z art. 107 §3 k.p.a. poprzez brak wszechstronnego rozpatrzenia sprawy oraz brak wszechstronnego przeprowadzenia postępowania dowodowego, a w szczególności przez zaniechanie dokonania czynności dowodowych mających na celu zweryfikowanie informacji oraz danych podanych przez Skarżącego;

b) art. 107 §1 i 3 k.p.a. poprzez brak precyzyjnego określenia artykułów Konwencji Genewskiej oraz Protokołu Nowojorskiego, tj. brak wskazania podstawy prawnej, co utrudnia podjęcie polemiki z organem;

c) art. 80 k.p.a. poprzez zbyt dowolną ocenę zebranego materiału dowodowego;

d) art.84 §1 k.p.a. poprzez zaniechanie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego – tłumacza przysięgłego w zakresie przetłumaczenia oświadczeń i innych dokumentów składanych przez Skarżącego w toku postępowania z języka [...] na język polski , podczas gdy są to wiadomości specjalne wymagające opinii osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia do przetłumaczenia dokumentów.

W efekcie pełnomocnik wniósł o:

a) uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz poprzedzającej ją decyzji Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców w całości

b) przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości prawem przewidzianej z tytułu nieopłaconej pomocy prawnej na rzecz Skarżącego.

W odpowiedzi na skargę Rada do Spraw Uchodźców wniosła o oddalenie skargi, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zważył, co następuje:

Skarga nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 13 ust. 1 ustawy z 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2009 r. Nr 189, poz.1472 j.t.) - dalej: ustawy z 13 czerwca 2006 r., lub u.u.o.c. cudzoziemcowi nadaje się status uchodźcy, jeżeli na skutek uzasadnionej obawy przed prześladowaniem w kraju pochodzenia z powodu rasy, religii, narodowości, przekonań politycznych lub przynależności do określonej grupy społecznej nie może lub nie chce korzystać z ochrony tego kraju. Należy przy tym podkreślić, że w świetle powołanego wyżej przepisu nadanie statusu uchodźcy warunkowane jest wykazaniem przez cudzoziemca, że żywi on "uzasadnioną obawę" przed prześladowaniem z określonych w ustawie powodów. W konsekwencji oznacza to, że osoba ubiegająca się o status uchodźcy winna w sposób nie budzący wątpliwości zasadność tej obawy wykazać. W tym względzie nie wystarcza jedynie subiektywne przekonanie, lecz obawa musi być w pewien sposób zobiektywizowana poprzez odniesienie jej do realiów występujących w kraju pochodzenia osoby ubiegającej się o nadanie jej statusu uchodźcy. Dopiero na tym tle można dokonać właściwej oceny, czy dana osoba ubiegająca się o status uchodźcy rzeczywiście może obawiać się prześladowań ze strony własnego państwa.

Analizując pod tym kątem całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał, że orzekające w sprawie organy administracji obu instancji dokonały tej oceny w sposób właściwy – m. in. analizując oświadczenie zawarte we wniosku o nadanie statusu uchodźcy, treść przesłuchania, a także złożone przez stronę dokumenty.

Organy orzekające - nie naruszając ram art. 80 k.p.a. pomimo odmiennego zdania skarżącego i jego pełnomocnika - zasadnie oceniły, że opuszczenie przez skarżącego kraju pochodzenia nie było spowodowane przyczynami określonymi w art. 13 ust. 1 ustawy z 13 czerwca 2003 r. i że skarżący nie spełnia kryteriów do nadania statusu uchodźcy. Skarżący nie wykazał w swoich zeznaniach i oświadczeniach, aby był prześladowany z powodów określonych w ustawie lub aby mógł się obawiać takich prześladowań i aby z powodu żywionych obaw przed takimi właśnie prześladowaniami zmuszony był opuścić kraj pochodzenia. Nie należał on do żadnej partii, bądź organizacji, w której działalność jej osoby mogłaby być postrzegana za opozycyjną wobec władz kraju pochodzenia, nie brał w żadnej formie czynnego udziału w działaniach zbrojnych.

Organy obu instancji bardzo wnikliwie oceniły zeznania strony oraz przedłożone przez stronę dokumenty. W sposób wyczerpujący uzasadniły dlaczego uznają te zeznania i dowody za niewiarygodne. Zatem zarzuty naruszenia przepisów postępowania poniesione zarówno w skardze, jak i w piśmie pełnomocnika skarżącego należy uznać za nieuprawnione.

Organy wskazały, słusznie zresztą na zmiany zeznań skarżącego, na jego niekonsekwencje oraz ogólnikowość, a nawet na brak logiki w opisie prześladowań. Trudno oprzeć się wrażeniu, jak słusznie ujął to organ, że cudzoziemiec wykorzystał zlepek różnych zasłyszanych danych i szczegółów i zbudował własną historię, w której mieszczą się coraz to nowe okoliczności, a ich eskalacja ma na celu uwiarygodnienie jego kolejnych historii. Dodać należy, że w orzecznictwie sądów administracyjnych wielokrotnie był podkreślany pogląd, że wiarygodne, spójne zeznania są dowodem podstawowym, często jedynym i dlatego należy ocenić je bardzo wnikliwie.

Sąd podziela również pogląd Rady dot. niewiarygodności zeznań cudzoziemca, zmiany sensu wypowiedzi dotyczących doświadczeń z kraju pochodzenia, a także ocenę próby emigracji poza granicę RP. Zdaniem Sądu cudzoziemiec jest migrantem ekonomicznym, który procedurę

uchodzącą traktuje jako próbę stworzenia sobie lepszych warunków życia na przyszłość, a także perspektyw osiedlenia się na terytorium N. W kraju pochodzenia cudzoziemiec był osobą bezrobotną, która nie posiada wyuczonego zawodu.

W ocenie Sądu, za prawidłowe uznać należy również orzeczenie o odmowie udzielenia ochrony uzupełniającej. Zgodnie z art. 15 ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcowi, który nie spełnia warunków do nadania statusu uchodźcy, udziela się ochrony uzupełniającej, w przypadku gdy powrót do kraju pochodzenia może narazić go na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez:

- 1) orzeczenie kary śmierci lub wykonanie egzekucji,
- 2) tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie,
- 3) poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia wynikające z powszechnego stosowania przemocy wobec ludności cywilnej w sytuacji międzynarodowego lub wewnętrznego konfliktu zbrojnego

- i ze względu na to ryzyko nie może lub nie chce korzystać z ochrony kraju pochodzenia.

Organy prawidłowo uznały, iż w stosunku do skarżącego nie ma zastosowania żadna z powyższych przesłanek. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie wskazuje na to, że w przypadku powrotu do kraju pochodzenia byłby on narażony na prześladowanie ani innego rodzaju represje. W szczególności powołując się na opracowania Ośrodka Studiów Wschodnich organy poprawnie ustaliły, iż nie ma przesłanek do twierdzenia, że R. jest terenem powszechnego wewnętrznego konfliktu zbrojnego i pomimo, iż sytuacja tam nie może być uznana za stabilną, jednak widoczna jest redukcja intensywności i zasięgu działań militarnych, a kontynuowane walki dotyczą głównie słabo zaludnionych, położonych na południu górzystych regionów R. Zatem nie można uznać że skarżącemu po powrocie do kraju pochodzenia grozi poważne i zindywidualizowane zagrożenie dla życia lub zdrowia. Prawidłowo Rada zauważyła, że samo występowanie tego typu zjawisk nie jest wystarczające dla przyznania ochrony. Dodatkowo konieczne jest wykazanie, że wnioskodawca ze względu na swoją zindywidualizowaną sytuację może być narażony na takie traktowanie. W sytuacji, gdy po deportacji z terytorium N. do Polski cudzoziemiec zadeklarował dobrowolny powrót do [...] zasadne jest uznać, że nie żywił on realnej obawy o swoje bezpieczeństwo, potem dopiero zmienił zdanie i wniósł o podjęcie procedury uchodźczej. Odnosząc się do zindywidualizowanej sytuacji wnioskodawcy Rada prawidłowo uznała, że nie ma wystarczających podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca byłby narażony na rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy przez tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie.

Sąd podziela również stanowisko Rady, że wnioskodawca dysponuje możliwością tzw. ucieczki wewnętrznej w rozumieniu art. 18 ust. 1 ustawy, który to przepis stanowi, że jeżeli na części terytorium kraju pochodzenia nie zachodzą okoliczności uzasadniające obawę cudzoziemca przed prześladowaniem lub doznaniem poważnej krzywdy i istnieje uzasadnione przypuszczenie, że cudzoziemiec będzie bez przeszkód mógł zamieszkać na tej części terytorium, uznaje się, że nie istnieje uzasadniona obawa przed prześladowaniem lub rzeczywiste ryzyko doznania poważnej krzywdy w kraju pochodzenia. Trafnie w tym zakresie również stwierdzono, że jeżeli skarżący uzna, że warunki w [...] jemu nie odpowiadają może podjąć próbę osiedlenia się w innej części F. Za nietrafny przy tym należało uznać zarzut skarżącego dotyczący dyskryminacji [...] w innych republikach, wskazując na szereg przykładów istnienia licznych diaspor [...] na terenie F.

Stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy w przypadku gdy wnioskodawcy lub osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, odmawia się nadania statusu uchodźcy, w decyzji orzeka się ponadto o udzieleniu:

- 1) ochrony uzupełniającej z przyczyn, o których mowa w art. 15, jeżeli nie sprzeciwiają się temu okoliczności określone w art. 20, albo
- 2) zgody na pobyt tolerowany z przyczyn, o których mowa w art. 97 ust. 1 pkt 1 lub 1a, jeżeli

nie istnieją okoliczności uzasadniające udzielenie ochrony uzupełniającej i nie sprzeciwiają się temu okoliczności określone w art. 97 ust. 1a.

Wobec odmowy przyznania cudzoziemcowi statusu uchodźcy i odmowy udzielenia ochrony uzupełniającej w następnej kolejności należało rozważyć, czy nie zachodzą przesłanki do udzielenia cudzoziemcowi zgody na pobyt tolerowany w RP zgodnie z art. 97 ust.1 pkt1 lub 1 a ustawy, co Rada prawidłowo uczyniła.

Art. 97 ust. 1 pkt 1 i 1 a stanowi, że cudzoziemcowi udziela się zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jego wydalenie:

1) mogłoby nastąpić jedynie do kraju, w którym zagrożone byłoby jego prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego, w którym mógłby zostać poddany torturom albo nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu lub być zmuszony do pracy lub pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego albo być ukarany bez podstawy prawnej w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950r.;

1a) naruszałoby prawo do życia rodzinnego w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., lub naruszałoby prawa dziecka określone w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 11), w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu.

Sąd podziela stanowisko Rady do Spraw Uchodźców wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że wnioskodawca nie uwiarygodnił w wystarczający sposób, że ze względu na swoje działania byłby w konsekwencji wydalenia do [...] narażony na ww. naruszenia praw człowieka. Wyartykułowanie przez wnioskodawcę samego przekonania o zagrożeniu jego prawa do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego oraz obawy przed poddaniem torturom, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu nie jest wystarczające i, jak organy wykazały, w pierwszym rzędzie niewiarygodne.

Prawidłowo również, Rada do Spraw Uchodźców ustaliła, że wydalenie cudzoziemca nie narusza także jego prawa do poszanowania życia rodzinnego w rozumieniu art. 97 ust. 1 pkt 1a ustawy, gdyż jest on kawalerem, a jego matka została w kraju pochodzenia.

W związku z powyższym Sąd stwierdził, że zaskarżona decyzja nie narusza prawa materialnego – przepisów ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Sąd nie uwzględnił zarzutu pełnomocnika skarżącego dotyczącego nieprzetłumaczonych przez organ dokumentów znajdujących się w aktach administracyjnych złożonych przez skarżącego na poparcie jego wniosku o nadanie statusu uchodźcy. Zdaniem Sądu stosownie do przepisu art. 11 ust. 1 ustawy z 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP (Dz.U. Nr 128, poz. 1176 ze zm.) tłumaczenia na język polski dokumentów sporządzonych w języku obcym, dopuszczonych jako dowód w postępowaniu o nadanie statusu uchodźcy, zapewnia w razie potrzeby, organ przed którym prowadzone jest postępowanie. Jednak wskazać należy, że organ nie jest zobowiązany do zapewnienia tłumaczenia wszystkich dokumentów przedstawionych przez cudzoziemca, a jedynie tych które mają znaczenie w sprawie i nie zostały poparte innymi dowodami.

Zdaniem Sądu postępowanie przed organami zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami kodeksu postępowania administracyjnego, stan faktyczny sprawy został ustalony po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, a dowody zebrane w sprawie zostały wnikliwie i prawidłowo ocenione.

Odnosząc się z kolei do argumentacji poczynionej w motywach pisma pełnomocnika z dnia 7 czerwca 2012 r. wskazać trzeba, co następuje:

Niewątpliwie Skarżący na różnych etapach postępowania administracyjnego "wskazywał różne podstawy uzasadniające przyznanie mu statusu uchodźcy, a to:

- a) prześladowanie z powodu brata, co do którego reżim podejrzewał go o udział w wojnie domowej po stronie [...];
- b) bycie naocznym świadkiem przestępstwa przez żołnierzy [...], tj. zabójstwa kolegów Skarżącego;
- c) prześladowania matki Skarżącego z powodu Skarżącego i jego rodziny;
- d) prześladowanie Skarżącego ze względu na pokrewieństwo z osobami, które były poważnie zaangażowane w wojnę przeciwko F. i ich zamordowaniem" – cytata z uzasadnienia pisma pełn. Skarżącego.

Podniesione okoliczności – o czym była mowa we wcześniejszym etapie motywów – zostały przez organy obu instancji wystarczająco uzasadnione i na tej podstawie wyciągnięto właściwe wnioski, które dały asumpt do podjęcia decyzji negatywnych. Sąd tę argumentację podziela, czemu dał wyraz w obszernych motywach uzasadnienia, które wyżej zamieszczono.

Zupełnie zaś niedopuszczalnym – zdaniem Sądu – jest zwracanie się "w ramach pomocy prawnej do odpowiednich organów F. z żądaniem udzielenia informacji czy Skarżący był rzeczywiście przesłuchiwany przez te organy, a jeśli tak to kiedy i w jakim celu". Takie postępowanie naraziłoby na represje osób bliskich zamieszkujących w F. a także samego Skarżącego – w przypadku powrotu do kraju pochodzenia.

Jest też rzeczą oczywistą, iż strona skarżąca – w dobie łączności internetowej - może nawiązać kontakt z przedstawicielem organizacji [...] i dostarczyć materiał dowodowy na poparcie swych tez, czego nie uczyniła tak w postępowaniu administracyjnym, jak też sądowym. Pamiętać należy, że również strona – korzystająca w postępowaniu sądowym z pomocy kwalifikowanego pełnomocnika – może liczyć na jego fachowa w tym względzie pomoc.

W ocenie Sądu podniesiona argumentacja została poczyniona jedynie na wsparcie skargi, albowiem z treści złożonych na etapie postępowania administracyjnego wyjaśnień nie wynika aby Skarżący obawiał się represji ze strony władz F. Jak wynika bowiem z k.27 akt administracyjnych (oryginał oświadczenia – k.28) cudzoziemiec postanowił "jak najszybciej – bez zbędnych formalności – wrócić do [...], czyli do swego kraju zamieszkania".

Tak więc nie sposób podzielić konstatacji, "iż ocena materiału dowodowego przez organ została dokonana wybiórczo w sposób sprzeczny z art.80 k.p.a."

Zgodzić się natomiast należy z zarzutem, iż w materiale dowodowym znajdują się oświadczenia Skarżącego sporządzone w języku [...], które zostały przetłumaczone roboczo przez pracowników organu (oświadczenie złożone w dniu 27 czerwca 2011 r. – k.30, pismo do Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców – k.124, k.89 tłumaczenie). Tłumaczenie wskazane na k.87, jak wynika z adnotacji pracownika organu A. M. jest określone jako "robocze" i nie jest pełne ze względu na nieczytelne sformułowania Skarżącego. Bez wątplenia - zarówno Organ, jak też pełnomocnik Skarżącego (działający w postępowaniu sądowym) mogli wyjaśnić tę kwestię, przy czym pierwszy – żądając stosownych od strony wyjaśnień (czego zaniechał), zaś drugi – przedstawiając sądowi właściwe pisemne stanowisko cudzoziemca lub też zadbać o jego udział w rozprawie celem złożenia koniecznych wyjaśnień wskazujących na to, iż nie tylko uchybienie (zresztą oczywiste) obiektywnie zaistniało ale, że miało ono istotny wpływ na wynik sprawy (zob. treść art.145 §1 pkt 1 ustawy z 30 sierpnia 2002r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012r., poz. 270) dalej p.p.s.a.)

Na marginesie wskazać należy, iż w postępowaniu administracyjnym brak jest możliwości przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego – tłumacza przysięgłego. Istnieje natomiast konieczność – w zakresie przekładu na język polski – korzystania z usług tłumacza przysięgłego.

Z powyższych przyczyn brak jest podstaw aby uznać, iż dopuszczono się obrazy przepisów

prawa materialnego, jak też procesowego w stopniu mogącym mieć wpływ na wynik sprawy.

W związku z powyższym, Sąd na podstawie przepisu art. 151 p.p.s.a. oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

O wynagrodzeniu pełnomocnika ustanowionego dla strony skarżącej z urzędu Sąd orzekł w punkcie II sentencji stosownie do treści art. 250 p.p.s.a. i § 14 ust. 2 pkt 1 lit. c i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).